

www.1915.rs
 Редакције адм.п.
 Космајска ул. бр. 22.

Писма се дају у админист.
 — Цена утврђена —

Писма се писма не
 враћају. Рукописи се не
 враћају.

Листа, рукописе, новац
 све остало што се однеси
 лист, слати власништву
 листа

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Издаје сваки дан у 6 ч. пре подне

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Адреса за телеграме:

„СТРАЖА“ — БЕОГРАД
 Претплата за Србију

на пошти:
 на годину дин. 12.—
 шест месеца „ 6.—
 три месеца „ 3.—
 један месец „ 1.—

Отплата ва иностранства
 на пошти:

на годину дин. 30.—
 шест месеца „ 15.—
 три месеца „ 7.50

Аустрија и Немачка

Ерцхерцог Карло Фрања Јосиф у немачком главном стану као таоц

БУКУРЕШТ, 12 јануара

У политичким круговима изазвао је огромно изненађење одлазак престолонаследника Карла Фрање Јосифа и министра иностраних дела барона Буријана у немачки главни стан.

У доброобавештеним круговима и блиским двору говори се да је престолонаследник отпутовао у главни стан на изричан захтев немачког цара. Пре свога одласка престолонаследник је дуго конферисао са царем и новим министром бароном Буријаном. По једној вести, која је енергично од стране владе демантована, престолонаследник се неће ни враћати за све време док рат траје, већ ће остати у немачком стану као таоц.

Ова вест иако је демантована направила је сензацију и унела је у грађанство неспокојство. Са престолонаследником сем Буријана отпутовала је и његова супруга а од пратње са њиме је само његов коморник принц Лобковиц.

„ВИТОРУЛ“

Мене данашње Србије

Мала и незнатна Србија која је до јуче била готово непозната, земља за коју ни сви у Европи нису знали да постоји на географској карти, данас, после славних и великих ратова, постала је не само чувена и позната, већ и један чинилац у Европи, један елемент континента са којим се апсолутно и неизоставно мора рачунати. Данас, велики послови који су започети и важна решења која ће им следовати, не могу се ни у ком случају и ни пошто довршити и решити без активног учешћа и савета Србијина. До јуче

сти? Да разгледамо и видимо.

Пре ратова са готово никаквим ауторитетом и угледом у страноме свету и страном штампи. Неколико гласова и речи симпатичних за нас и у нашу корист изречених остали су потпуно усамљени, нечујни и слушања са неком неверицом.

У земљи, истину рећи, не баш најужичастије. Уставне и политичке прилике несређене и нередовне. Устав се и закони не поштују. Политичари сумњивог владања и карактера. Економска зависност и финансијска изнуреност. Културни живот и рад на националном пољу зачмао и без знакова живота. Неодређеност у спољној политици. Унутрашња гложења и свађе. Династичке и владарске промене.

Војска неорганизована, чиновништво не баш на своме месту.

И сами собом недовољно оцењени и поштовани. Још што је најгоре, вечито приказиване и гледане кроз призма различитих и колосалних мана и интрига проданих и покварених редактора појединих органа аустро-угарске штампе, изгубили смо сваку веру и углед у Европи. Ко је са Запада долазио и видео нашу земљу, он је могао имати барем и мало лепо мишљење о несумњивим и позитивним особинама и вредности нашег народа, а ко то није учинио, он нама најгоре мислио. А и ми, својом сопственом кривицом и непојмљивом и за осуду апатијом и равнодушносту, нисмо

се ни мало старали да разбјемо ту штетну и опасну за нас заблуду у европском јавном мњењу, но смо се још међусобно грдили, свађали и давали још гору слику о себи.

Затим је дошао преокрет и потпуно преображај. Режим слободе, политичке и личне. Уставне прилике. Доба економског опорављења и еманциповања. Сређеност и консолидованост у финансијама. Реорганизација и наоружање војске. Развијен, слободан и уравнотежен политички живот. Нагла и плодна активност у науци и књижевности. Убрзани и интензиван рад у националном правцу. Очевидно и знатно суђење националне свести. Новинарство добија модерно обележје. Целокупни живот европизира се и тражи

КЋЕРИ ГРЕХА И ПОРОКА

Први корак у порок

(25)

Кад год би се са ким су-срела она би се сетила своје младости и намах би се растурила. Узданула би и неколико суза би јој се спустило низ образе, који су некада били лепа и свежи, али које је развратан и буран живот после и којекакве помаде, урнисао.

Невенка је била будна. У тај пар поред прозора прође продавац новина.

„Стража“, „Мали Журнал“, „Пијемонт“ викао је продавац. Невенка да би растерала досаду и да би освежила мозак она отвори прозор и узе новине. Из њих је прочитала како се два бивша ортака грде. Један другоме пребацују како су немачелни. Један се бравио „како нужда закон мења.“

Ове речи учинише јак утисак на Невенку и она је стално повлађала „нужда закон мења.“ Пришла је прозору и насловила је главу на хладно прозорско окно. Била је замишљена. Најзад се вратила тела за сто и после кршег размишљања узела је перо и мастило.

Поштовани Господине

Према нашем разговору изволте доћи данас по подне ради коначног споразума.

Поштује вас

Невенка Петровићева

Затим је позвала Нулићу рођаку и предала јој је писмо за Нулића.

Писмо је затекло г. Нулића у највећем расположењу. Баш је тада причао о једној својој авантури, у којој замало што није извукао дебљи крај. Сви су се смејали његовом причању, јер је Нулић био одличан козер и умео је ванредно да занима. Кад је добио писмо он је по руко-

пису одмах видео да је од Невенке и дрхћући почео га је отварати. Отварао га је тако лагано и пажљиво, да је скренуо био пажњу својих колега, које је до мало пре занимао.

— А, а, то мора да је нешто важно. Сигурно, каква тичица тражи мало пара? А, драги мој пријашко! — шалио се један дебелко, који је са Нулићем безброј ноћи у-тукао.

— Ах, не вараш се, ово ми нише она несрећница, о којој сам ти причао. Јално дете. Код једне је моје рођаке на стану и тражи службу. И сад ме извештава, како је добила једно место и пита ме за савет.

Нулић се вије много обазирао на то што му ови нису ни мало поверовали ову причу. Он је брзо сбукао капут и отишао из канцеларије. Иако га је Невенка звала тек по подне он није имао стрпљења и хитао је да што пре дође код ње и да чује резултат.

„Спадало“

ДРУГИ БРОЈ излази 18. о. м.

МОЛИМО РЕВИЗОРЕ ДА НАС ЗАКЉУЧНО ДО 15. О. М. ИЗВЕСТИ КОЛИКО БРОЈЕВА ДА ИМ ШАЉЕМО.

Ратна пошта

Извештавам своје пријатеље и познанике да сам жив и здрав. Моја је адреса: Франа Ђ. Малвић, пешалијски п.-поручник, водник 4 чете 4 бат. 5-ог пеш. пука 1-ог позива дринске дивизије — Војиште.

Белешке

Изгубљено је једно златно дугме од манџети у четвртак 8. о. м. идући од Београдске улице, Дворском улицом до Лондона и од Лондона до радње „Лазаревић и Стојанкић“.

Дугме је начињено од новца 10 динара у злату „Краљ Милан“ и уоквирено у злату. Како је и то једна драга успомена то се умољава онај ко дугме буде нашао да га донесе у улицу Кнегиње Љубице бр. 8, где ће добити пристојну награду. 3—3

Моли се ко би ма шта знао о Гвоздену Рајчићу, подпареднику 2 чете 1. бат. 9-ог пеш. пука 1 позива. Рађен је у последњим борбама 12. новембра 1914 год — и као рађен одишан је у болницу; до данас се није никако јавио; да ми јаве на адресу: Милосаву Рајчићу, економу село Кула, срез и округ по-жаревачки. 12,2—3

„Монитор“

У слици и речи

може се добити код „Страже“

Жуди се један млад човек за шофера или шоферског помоћника. Огратити се уредништву. 7 —4

Кушковића дворска апотека

отворена је. Скреће се пажња г. апотекарима да пошаљу свога курира што пре за дрогеријску робу, јер је лагер на измаку. Продаја само за готово. 5 —5

ОБУЋАРСКА РАДЊА

Браћа Марковић

понова је реновирана и отворена у истом локалу Краља Милана — Терезије број 35 и препоручује своје велико стовариште мушке, женске и де-чије обуће;

НАЂАЧЕ МУШКЕ, ЖЕНСКЕ, ВИСОКЕ и ПЛИТКЕ.

4 10—10

Кутјеје на продају

Имам празне кутјеје у разним величинама и продајем јевтино.

Јелена Милкић, модискиња

КНЕЗ МИХАЈЛОВА УЛИЦА БР. 1.

11 3—3

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА ИЗ БЕОГРАДА

Жирка Ерлеквајка

Обреновића улица (преко пута „Руског Цара“ у Нишу)

прима поручбине печата и штампарија. Гравира златне и сребрне ствари, израђује брзо и солидно по умереној цени. На захтев шаље свој илустровани ценовник. 9 3—10

ОТВОРЕНА ЈЕ

КОЖАРСКА ТРГОВИНА

Лаје Ђ. Мијатовића

У БЕОГРАДУ

2—3

Јелена Милкић

МОДИСКИЊА

Извештава своје муштерије да је понова отворила своју радњу и да зимске шешире продаје по врло ниској цени.

10

3—3

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грегорића и Друга

БЕОГРАД

Космајска улица бр. 22.

БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског посла као: часописа, циркулара, вињета, свадбених позивница, вереничних карти, посмртних листа

Штампарија је снабдевена са најмодернијим новим словима, шаранама и ликијама.

Штампарија је снабдевена са четири штампарске машине и две СЕД МАШИНЕ за слагање, да би могла сваки посао изградити на потпуно задовољство пошт. своје муштерије.

Израда је чиста и брза, — Цена умерена.